

Yerel Halk?n Suriyelilere Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yerel Halk?n Suriyelilere Yönelik Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33238>

Özet

Yerel Halkın Suriyelilere Yönelik Tutum Ölçeği, Türkiye'de yaşayan yerel halkın, Suriye'den gelen mültecilere karşı geliştirdiği tutumları bilimsel ve sistematik bir şekilde ölçmek amacıyla 2018 yılında geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçek, özellikle yerel halkın Suriyelilere yönelik sahip olduğu kabul etme, tehdit algısı ve reddetme eğilimlerini çok boyutlu olarak incelemektedir. Bu ölçek, sosyal politika çabaları ve göç araştırmaları alanında güvenilir ve geçerli veriler sağlamayı hedeflemektedir.

Ölçeğin geliştirilmesi, göçün toplumsal entegrasyon ve sosyal uyum üzerindeki etkilerini anlamak için kritik öneme sahiptir. Yüksek iç tutarlılık değerleri (toplam alfa .965) ve güçlü yapısal geçerliliği, bu aracın araştırmacılar tarafından güvenle kullanılabilmesini göstermektedir. Toplam 26 maddeden oluşan bu ölçek, yerel halkın karmaşık tutum yapılarını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler

Suriyeliler, Tutum, Göç, Mülteci Algısı, Kabul Etme, Tehdit Algısı, Reddetme, Ölçek Geliştirme, Sosyal Politika.

Yazarlar

Özudođru, H.Y., Kan, A., Uslu, L., Yaman, E.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, Türkiye'de ikamet eden yerel vatandaşların Suriyeli sığınmacılara ve mültecilere yönelik sahip oldukları duygusal, bilişsel ve davranışsal eğilimleri kapsayan tutum düzeylerini geçerli ve güvenilir bir şekilde belirlemektir. Ölçek, bu tutumların farklı boyutlarını (kabul, tehdit, reddetme) ayrı ayrı olarak, sosyal uyum politikalarının geliştirilmesine yönelik somut veriler sunmayı amaçlamaktadır.

Geliştirme çalışması, özellikle Türkiye'nin yoğun göç deneyimi sürecinde, yerel halkın mültecilere karşı gösterdiği tepkileri ve bu tepkilerin altında yatan psikolojik ve sosyal mekanizmaları anlamak için önemli bir boşluğu doldurmaktadır. Elde edilen veriler, hem akademik araştırmalara hem de kamuoyu nezdinde bilinçlendirme çalışmalarına katkı sağlamaktadır.

Yapı (Ölçülen Yapı)

Yerel Halkın Suriyelilere Yönelik Tutum Ölçeği, genel tutum yapısını üç temel faktör veya alt boyut üzerinden ölçmektedir:

Kabul Etme Faktörü: Yerel halkın Suriyelilerin topluma entegrasyonunu, kültürel çeşitliliğe katkıları ve onlarla bir arada yaşamaya ne ölçüde desteklediğini gösteren olumlu tutumları içerir.

Tehdit Faktörü: Suriyelilerin ekonomik kaynaklar, güvenlik veya kültürel kimlik açısından yerel topluma yönelik bir tehdit oluşturduğunu algısını ölçer. Bu, genellikle kaygı ve rekabet odaklı olumsuz tutumları kapsar.

Reddetme Faktörü: Suriyelilerin sınır dışı edilmesi, temel haklarının kısıtlanması veya sosyal izolasyon yoluyla toplumdandan dışlanması yönündeki kesin ve sert olumsuz tutumları ifade eder.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliliğini test etmek amacıyla yapılan çalışmalar, verilerin faktör analizi için uygun olduğunu göstermiştir. Yapılan istatistiksel analizler sonucunda elde edilen geçerlik verileri şunlardır:

Bartlett Sphericity Testi: Test sonucunda elde edilen chi-square test istatistiği ($\chi^2=12701.878$; $df=1431$; $sig=000$) değeri istatistiksel olarak anlamlıdır ($p < 0.001$).

Sonuç: Bu anlamlı sonuç, verilerin çok değişkenli normal dağılımdan geldiğini ve değişkenler arasında yeterli düzeyde ilişkinin var olduğunu göstermektedir. Bu bulgu, ölçeğin deneme formu verilerinin faktör analizi yapmaya uygun olduğunu güçlü bir şekilde desteklemektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliği, iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) kullanılarak değerlendirilmiştir. Elde edilen sonuçlar, ölçeğin ve alt faktörlerinin oldukça yüksek bir güvenilirliğe sahip olduğunu kanıtlamaktadır:

Ölçeğin Tümünde Alpha Değeri: $\alpha = .965$

Kabul Etme Faktörü için Alpha Değeri: $\alpha = .949$

Tehdit Faktörü için Alpha Değeri: $\alpha = .940$

Reddetme Faktörü için Alpha Değeri: $\alpha = .849$

Bu yüksek alfa değerleri, ölçeğin genel olarak mükemmel bir iç tutarlılığa sahip olduğunu ve farklı faktörlerin de kendi içlerinde tutarlı bir şekilde ölçüm yaptığını göstermektedir. Özellikle .90 üzerindeki değerler, ölçeğin bilimsel araştırmalarda kullanılabilirliğini maksimize etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geliştirme çalışmasında, ölçek maddelerinin yapısal bütünlüğünü ve boyutluluğunu belirlemek amacıyla Faktör Analizi uygulanmıştır. Geçerlik analizlerinde belirtildiği gibi, veriler analize uygundur.

Analiz sonucunda, ölçeğin 26 maddesinin, kuramsal beklentilere uygun olarak üç temel faktör altında toplandığı belirlenmiştir: Kabul Etme, Tehdit ve Reddetme. Bu üç faktörlü yapı, yerel halkın tutum karmaşıklığını yeterli düzeyde açıklamaktadır ve ölçeğin yapısal geçerliliğini destekleyen en önemli bulgudur.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme (Özgün bir ölçek geliştirme çalışmasıdır)

Format: Kendini Değerlendirme Ölçeği (Anket Tipi)

Dil Mevcut: Türkçe

Popülasyon Grubu: Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları (Yerel Halk)

Yaş Grubu: Yetkinler

Popülasyon Detayları: Türkiye'nin farklı bölgelerinden, Suriyeli sığınmacıların yoğun olarak bulunduğu yerleşim yerlerinde ikamet eden yerel halk.

Test Metodolojisi: 5'li Likert Tipi Derecelendirme. Yanıtlar aşağıdaki gibi puanlanmaktadır:

Tamamen Katılıyorum

Katılıyorum

Kararsızım

Katılmıyorum

Tamamen Katılmıyorum

Toplam Madde Sayısı: 26

Anahtar Kelimeler

Göç Psikolojisi, Sosyal Uyum, Mülteci Entegrasyonu, Bartlett Sphericity Testi, Cronbach Alfa, Ölçekleme, Sosyal Psikoloji.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Adnan Kan

Yazar ORCID Tanıtıcısı: Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: adnankan@gazi.edu.tr

Yazın Adresi: Gazi Üniversitesi, Ankara (Yayın yılı itibarıyla)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2018

Şinler ve Ücret: Ölçek, akademik çalışmalarda kaynak gösterilerek kullanılabilir. Ticari kullanım veya geniş ölçekli uygulamalar için sorumlu yazar (Adnan Kan) ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki adresten indirilebilir: [yerel-halkin-suriyelilere-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Özudođru, H.Y., Kan, A., Uslu, L., ve Yaman, E. (2018). Yerel Halkın Suriyelilere Yönelik Tutum Ölçeği geliştirme çalışması. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*. 40(2), 115-140.

Yerel Halkın Suriyelilere Yönelik Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ağıdaki ölçek maddeleri, orijinal dillerinde korunmuştur ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Örnek Maddeler:

1. Suriyelilerin sınırdan edilmesini desteklerim.
2. Suriyelilerin ana dillerinde eğitim almalarını desteklerim.
3. Suriyelilerin toplumumuza çeşitlilik kattığına inanırım.
4. Suriyeliler ile zaman geçirmekten hoşlanırım.
5. Suriyeliler ile aynı mahallede yaşamaktan rahatsız olmam.